

Fremsat den 8. februar 2019 af Peter Skaarup (DF), Pernille Skipper (EL), Christina Egelund (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV), Pia Olsen Dyhr (SF) og Mette Abildgaard (KF)

Forslag til folketingsbeslutning om en dansk klimalov nu (borgerforslag)

Klimaforandringerne er ikke længere et spørgsmål om for eller imod, men om tilstrækkelig politisk handling, mens tid er. Verdens førende klimaeksperter er enige: De næste 5-10 år er altafgørende, hvis vi skal forhindre de værste konsekvenser for mennesker og natur.

I Danmark har vi et særligt ansvar for at passe på klimaet og vores klode, vi er nemlig et af de lande, der med vores forbrug belaster klimaet mest. En stærk dansk prioritering af klimaet vil inspirere andre lande og skabe danske job og eksport inden for grøn omstilling og klimatilpasning.

Danmark har brug for en ny klimalov, der sætter en klar ramme for den danske klimaindsats. Loven skal forpligte Danmark til at sætte nationale klimamål, der lever op til Parisaftalen på kort, mellemlang og lang sigt.

Fastsættelsen af disse mål skal baseres på et CO₂-budget, som viser, hvor store udledninger Danmark samlet set kan have frem mod 2050. Loven skal fastslå, at reduktion af drivhusgasser er et tværgående hensyn, der bør indgå i alle relevante politikker og være et centralt mål for hele samfundet.

Formålet med forslaget er at styrke Danmarks bidrag til det globale klimaarbejde gennem en ambitiøs indsats både nationalt og internationalt. Danmark skal være en drivende kraft i udviklingen af en europæisk og international klimapolitik, som understøtter Parisaftalen og målet om at holde temperaturstigningen nede på 1,5 grader, ligesom Danmark skal overholde aftalen om at give ekstra støtte til fattige og klimasårbare lande.

Klimaloven skal indeholde følgende:

- 1) Danmark skal yde sit bidrag til at nå Parisaftalens mål.
- 2) Der skal sættes 5-årige delmål mindst 15 år frem.
- 3) Klimahensyn skal integreres i andre politikker.
- 4) Klimarådet skal styrkes og sikres uafhængighed.
- 5) Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger.
- 6) Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik.

Bemærkninger til forslaget

FN's Klimapanel, der består af verdens førende klimaeksperter, har netop fastslået, at vi stadig kan nå at forhindre en acceleration af klimaforandringerne, hvis konsekvenser vi allerede er begyndt at se: mere ekstremt vejr, kraftigere orkaner, mere tørke, flere oversvømmelser, fordrivelse af mennesker fra deres hjem og tab af biodiversitet og arter.

Parisaftalen fra 2015 forpligter verdens lande til at holde stigningen i den globale temperatur et godt stykke under 2 grader og stræbe efter 1,5 grader. Klimapanelets seneste rapport viser, at selv en 2-gradersstigning vil have alvorlige konsekvenser, så det er vigtigt, at vi søger at holde stigningen nede på 1,5 grader.

FN's Klimapanel understreger også, at klimatilpasning skal prioriteres for at beskytte os mod klimaforandringernes effekter, og at ulandene har brug for hjælp og støtte.

Danmark har både et særligt ansvar og en særlig rolle at spille i den grønne omstilling. Vi er ganske vist et lille land, og vi kan ikke løse klimaudfordringen alene. Men vi er også et af de lande i verden, der – på grund af vores velstand, forbrug og levevis – belaster klimaet mest målt pr. indbygger. Samtidig har vi stærke forudsætninger for at gå foran i omstillingen og inspirere andre lande. Det har vi, fordi danske virksomheder og forskere i mange år har arbejdet med innovation inden for vedvarende energi, energibesparelser og andre klimarelaterede løsninger til gavn for både klimaet, dansk eksport og jobskabelse.

Desværre rækker den danske klimainsats i dag ikke til, at vi yder et fair bidrag til at løse klimakrisen og holde den globale temperaturstigning nede på 1,5 grader. Den danske klimapolitik har tre overordnede mangler:

- Der er ikke sat nationale klimamål, som driver reduktionen af drivhusgasser ambitiøst nok fremad.
- Der mangler en gennemtænkt klimastrategi, der sikrer en klar indsats i alle relevante sektorer og på alle politikområder.
- Danmark bidrager ikke nok til den internationale finansiering af klimatiltag i udviklingslandene.

Klimaloven skal sikre, at den danske klimapolitik styrkes, og der skabes sammenhængende politikker og handling.

Principperne i en ny klimalov

1. Danmark skal yde sit bidrag til at nå Parisaftalens mål

Der skal sættes et præcist defineret og ambitiøst langsigtet mål for den danske klimainsats. Det uafhængige Klimaråd, der blev etableret i 2014, skal analysere, hvor store udledninger Danmark samlet set kan have frem mod 2050 og stadig leve op til Parisaftalen. Samtidig skal rådet vurdere, hvornår Danmark skal nå et mål om netto-udledning.

Analysen bør tage afsæt i, at den globale temperaturstigning skal holdes på maksimalt 1,5 grader, og i et forsigtighedsprincip i forhold til de risici, der er forbundet med at udskyde handling i forventning om fremtidige teknologiske fremskridt. Danmarks historiske ansvar, forbrug og økono-

miske muligheder for at bidrage til løsningen af klimaproblemet bør indgå i analysen.

Anbefalingerne bør efterfølgende behandles af regeringen og Folketinget og indskrives i klimaloven som et bindende langsigtet mindstemål for den nationale klimapolitik. Klimarådet skal derefter løbende vurdere, om klimainsatsen er på rette vej, og om der er behov for, at målet strammes.

2. Der skal sættes 5-årige delmål mindst 15 år frem

Der skal fastsættes 5-årige nationale delmål eller CO₂-budgetter på baggrund af det nye langsigtede klimamål.

Mekanismen med at fastsætte budgetter kendes i forvejen fra budgetloven, der er et finanspolitisk værktøj. I lighed med budgetloven bør klimaloven skabe et styringssystem med budgetter, som både staten og kommunerne skal overholde – i dette tilfælde for maksimal udledning af klimagas-ser. CO₂-budgetterne skal fastsættes, så de bidrager til opfyldelsen af det langsigtede klimamål om netto-udledning via en glidende reduktionssti frem mod målet.

Kadencen i de 5-årige delmål bør følge Parisaftalens mekanisme om, at verdens lande hvert femte år skal revurdere og opdatere deres nationale klimaplaner og -mål. De danske delmål skal med andre ord genbesøges hvert femte år, og de bør afspejle det højeste mulige ambitionsniveau og alene kunne opjusteres – og ikke sænkes – i lighed med Parisaftalens krav.

Delmålene skal sikre klarhed for politikere, virksomheder, kommuner og borgere om den nødvendige retning for og hastighed i omstillingen og dermed, at der er et konstant fokus på klimahandling blandt alle aktører.

3. Klimahensyn skal integreres i andre politikker

Loven skal fastslå, at reduktion af drivhusgasser er et tværgående hensyn, der bør indgå i alle relevante politikker på tværs af ministerier og være et centralt mål for det danske samfund. Der bør derfor også sættes delmål for de vigtigste drivhusgasudledende sektorer: energi, landbrug og transport.

I forbindelse med egne nye lovforslag bør regeringen sikre, at der udarbejdes en særskilt beregning af et forslags konsekvenser for klimaet, på samme måde som der i dag foretages beregninger af f.eks. statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser af forslag. Tilsvarende beregninger af klimaeffekter bør gennemføres i forbindelse med relevante handlingsplaner og lign. Øges udledningen af drivhusgasser ved nye initiativer, bør regeringen komme med forslag til, hvordan den øgede udledning kan udlignes.

Derfor er det vigtigt, at regnemetoderne, herunder værdisætningen af klimatiltag, revurderes, så der skabes et retvisende grundlag for at opgøre de samfundsøkonomiske langsigtede gevinster og omkostninger.

Endelig skal loven styrke samspillet med kommunerne, så disse får klare signaler om klimapolitikens retning og deres

forpligtelse til at medvirke til, at de nationale mål og delmål nås.

Der skal også skabes større medejerskab og viden i befolkningen for at sikre, at klimaindsatsen får mere opmærksomhed i samfundet som helhed, bl.a. gennem en opprioritering af folkeoplysning, undervisning i skolerne, understøtning af virksomhedernes klimaindsats etc.

4. Klimarådet skal styrkes og sikres uafhængighed

Klimarådet har spillet en vigtig rolle i de seneste år ved at rådgive regeringen og Folketinget gennem løbende udgivelser af klimaanalyser og -rapporter.

Klimaloven skal styrke Klimarådets rolle som en uafhængig, forskningsbaseret og tværfaglig rådgiver af regeringen og Folketinget.

Rådet skal bl.a. opgøre det danske CO₂-budget og vurdere, hvilke danske klimamål der bør sættes. Netop dette er en central opgave for den britiske »Committee on Climate Change«, i hvis billede det danske Klimaråd blev skabt. I Storbritannien skal regeringen desuden afgive en mere omfattende klimaredegørelse og specifik opfølgning på det britiske klimaråds anbefalinger, end tilfældet er i Danmark.

5. Danmark skal satse på udvikling af grønne løsninger

Klimaloven skal fastslå, at det er en klar dansk interesse at fastholde og udbygge dansk knowhow om klimarelaterede teknologiske løsninger inden for både vedvarende energi, energieffektivitet, systemløsninger og klimatilpasning.

Loven skal derfor bidrage til at sikre et stærkt fokus på at fremme forskning, udvikling og anvendelse af klimarelaterede løsninger, så de stærke danske kompetencer videreudvikles, Danmark også i fremtiden bidrager til at løse den globale klimaudfordring, og der samtidig skabes grønne arbejdspladser og eksport.

Konkret bør klimaloven pålægge regeringen at udarbejde og løbende opdatere en climateknologisk innovationsstrategi, som identificerer centrale forskningsområder, og som sikrer flerårige offentlige forskningsbevillinger, der afspejler områdets betydning for dansk økonomi.

6. Danmark skal være drivkraft i international klimapolitik

Klimaloven skal fastslå, at Danmark skal være en drivkraft i en international klimapolitik, der gavner både rige og fattige lande, og at klima derfor skal være en af hovedprioriteterne i Danmarks udenrigs-, udviklings- og EU-politik.

Centrale indsatser vil være at søge at skærpe EU's klimamålsætning for 2030, så den kommer i overensstemmelse med 1,5-gradersmålet; at arbejde for, at så mange som muligt af verdens lande øger ambitionen i de reviderede nationale klimaplaner, som skal afleveres til FN's klimakonvention i 2020; at arbejde for, at EU og mange andre lande indsender langsigtede klimastrategier til FN's klimakonvention i 2020, sådan som de opfordres til i Parisaftalen, og at disse strategier sigter mod opfyldelse af 1,5-gradersmålet.

Det skal også fremgå af loven, at Danmark vil arbejde for, at EU og andre rige lande lever op til forpligtelsen fra COP15 og i Parisaftalen om at støtte ulandene, herunder at levere 100 mia. USD i international klimafinansiering om året fra 2020, og at Danmark vil bidrage med klimastøtte til disse lande. Ud over den fattigdomsorienterede ulandsbistand, som i øjeblikket er på 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten (BNI), må der afsættes en pulje til klimabistand, så Danmark leverer et bidrag, som er rimeligt set i forhold til vores økonomiske formåen. Klimapuljen skal således være på mindst 5 mia. kr. om året.

Forslagsstillerne i Folketinget bemærker, at der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Troels D. Christensen, Roskilde, som hovedstiller med Bjarke Rambøll, Skanderborg, Birgitte Qvist-Sørensen, København, Mads Flarup Christensen, København, Claus Krog Ekman, København, Jan Ole Haagensen, København, Thomas Meinert Larsen, København, Bo Øksnebjerg, København, Rasmus Stuhr Jakobsen, København, Helle Munk Ravnborg, Bornholm, og Maria Reumert Gjerding, Gladsaxe, som medstillerer.

Forslagsstillernes fremsættelse af forslaget for Folketinget er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen for borgerforslag.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagens indhold.

Skriftlig fremsættelse

Peter Skaarup (DF), Pernille Skipper (EL), Christina Egelund (LA), Rasmus Nordqvist (ALT), Sofie Carsten Nielsen (RV), Pia Olsen Dyhr (SF) og Mette Abildgaard (KF):

Herved tillader vi os for Folketinget at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en dansk klimalov nu (borgerforslag).

(Beslutningsforslag nr. B 96)

Der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget. Der henvises til folketingsbeslutning af 2. juni 2016 om mulighed for at få borgerdrevne beslutningsforslag behandlet i Folketinget, lov om etablering af en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget og bekendtgørelse om en ordning for borgerforslag med henblik på behandling i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Troels D. Christensen, Roskilde, som hovedstiller med Bjarke Rambøll, Skanderborg, Birgitte Qvist-Sørensen, København, Mads Flarup Christensen, København, Claus Krog Ekman, København, Jan Ole Haagensen, København, Thomas Meinert Larsen, København, Bo Øksnebjerg, København, Rasmus Stuhr Jakobsen, København, Helle Munk Ravnborg, Bornholm, og Maria Reumert Gjerding, Gladsaxe, som medstiller.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen.